

Потриваєва Н. В.,

д-р екон. наук, професор, професор кафедри обліку і оподаткування

Бондаренко Т. В.

здобувач вищої освіти ступеня «магістр»

обліково-фінансового факультету

Миколаївський національний аграрний університет

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РОЗРАХУНКІВ ЗА ЗАРОБІТНОЮ ПЛАТОЮ

Як відомо, одним із основних факторів виробництва, який вимагає найбільших затрат, є праця. Використання трудових ресурсів пов'язано зі зміною показника продуктивності праці, яка залежить від людей, їх кваліфікації, уміння і бажання працювати, а заробітна плата є саме тою причиною, що приводить робітника на його робоче місце.

Питання розрахунків за заробітною платою знайшли своє відображення у працях таких вчених-економістів: Бондар М. І., Вавилова Л. Н., Єськов О. Л., Ловінська Л. Г., Огійчук М. Ф., Паніна Т. С., Савельєва В. С., Садовська І. Б., Сук Л. К., Ужакіна Ю. І. та інші. Проте, і в економічній літературі, і в періодичних виданнях питання розрахунків за заробітною платою досліджувалися без зосередження особливої уваги на розкритті взаємозв'язку поточних виплат працівникам з активізацією використання трудових ресурсів.

Конституцією України визначено, що кожен має право на працю, тобто можливість заробляти собі на життя працею, яку він вільно обирає або на яку вільно погоджується [1].

Відповідно до Кодексу законів про працю України та Закону України «Про оплату праці» заробітна плата – це винагорода, обчислена, як правило, у грошовому виразі, яку за трудовим договором роботодавець виплачує працівникові за виконану ним роботу [2; 3].

Розрахунки за заробітною платою належать до поточних виплат працівникам, які підлягають сплаті в повному обсязі протягом дванадцяти місяців по закінченні місяця, у якому працівник виконував відповідну роботу.

Розрахунки за заробітною платою ведуть на синтетичному рахунку 66 «Розрахунки за виплатами працівникам», який має такі субрахунки: 661 «Розрахунки за заробітною платою», 662 «Розрахунки з депонентами», 663 «Розрахунки за іншими виплатами» [4, с. 127].

Виплати працівникам, як економічна категорія, пов'язані із зацікавленістю персоналу у якісній праці та відповідній винагороді за її виконання, спонукаючи до подальшої активізації трудової діяльності. Під активізацією персоналу Я. Ю Роман та С. І Роман пропонують розуміти систему заходів, що дає змогу підвищити активність трудової діяльності персоналу [5, с. 391].

Варто зазначити, що для сучасного українця стимулом активної праці є фінансові стимули. Зазначені стимули умовно поділяють на матеріальні та нематеріальні. До матеріальних відносять: заробітну плату, участь у розподілі прибутку, премії, участь у капіталі.

Згідно з даними Державної служби статистики України [6], середня номінальна заробітна плата штатного працівника підприємств, установ та організацій у серпні 2017 р. становила 7114 грн, що у 2,2 рази вище рівня мінімальної заробітної плати (3200 грн). Порівняно із липнем розмір заробітної плати зменшився на 3,1%, а за останні 12 місяців (відносно серпня 2016 р.) збільшився на 36,8%. Реальна заробітна плата у серпні 2017 р. порівняно з липнем 2017р. зменшилася на 3,0%, а відносно серпня 2016 р. збільшилася на 17,2%.

Успіх будь-якого підприємства багато в чому залежить від повного і точного аналізу реального стану справ у галузі управління підприємством. Використання різних форм і методів стимулювання трудової діяльності дасть змогу сформувати керівництву підприємства дієву мотивацію кадрів для ефективної діяльності, що, водночас, буде сприяти не тільки функціонуванню, але й розвитку підприємства. Заробітна плата є дієвим інструментом активізації використання трудових ресурсів, тому організація оплати праці спрямована на зростання зацікавленості в розвитку виробництва та підвищення продуктивності праці, раціональне використання робочого часу та правильне обчислення чисельності працівників для обліку розрахунків за виплатами працівникам.

Список використаних джерел:

1. Конституція України : закон від 28.06.1996 р. № 254к/96–ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254к/96–вр>.
2. Про оплату праці [Електронний ресурс]: закон України від 24.03.1995 р. № 108/95–ВР– Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/108/95–вр>.
3. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 р. № 322 – VIII [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/322–08>.
4. Бондар М. І. Фінансовий облік : підр. у 2 ч. / М. І. Бондар, В. І. Єфіменко, Л. Г. Ловінська та ін. – К. : КНЕУ, 2012. – 553 с.
5. Роман Я. Ю. Активізація роботи персоналу на підприємстві / Я. Ю. Роман, С. І. Роман // Науковий вісник НЛТУ України. – 2012. – Вип. 22.12. – С. 390–394.
6. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>